

GREC 2002. DUES CRÍTQUES

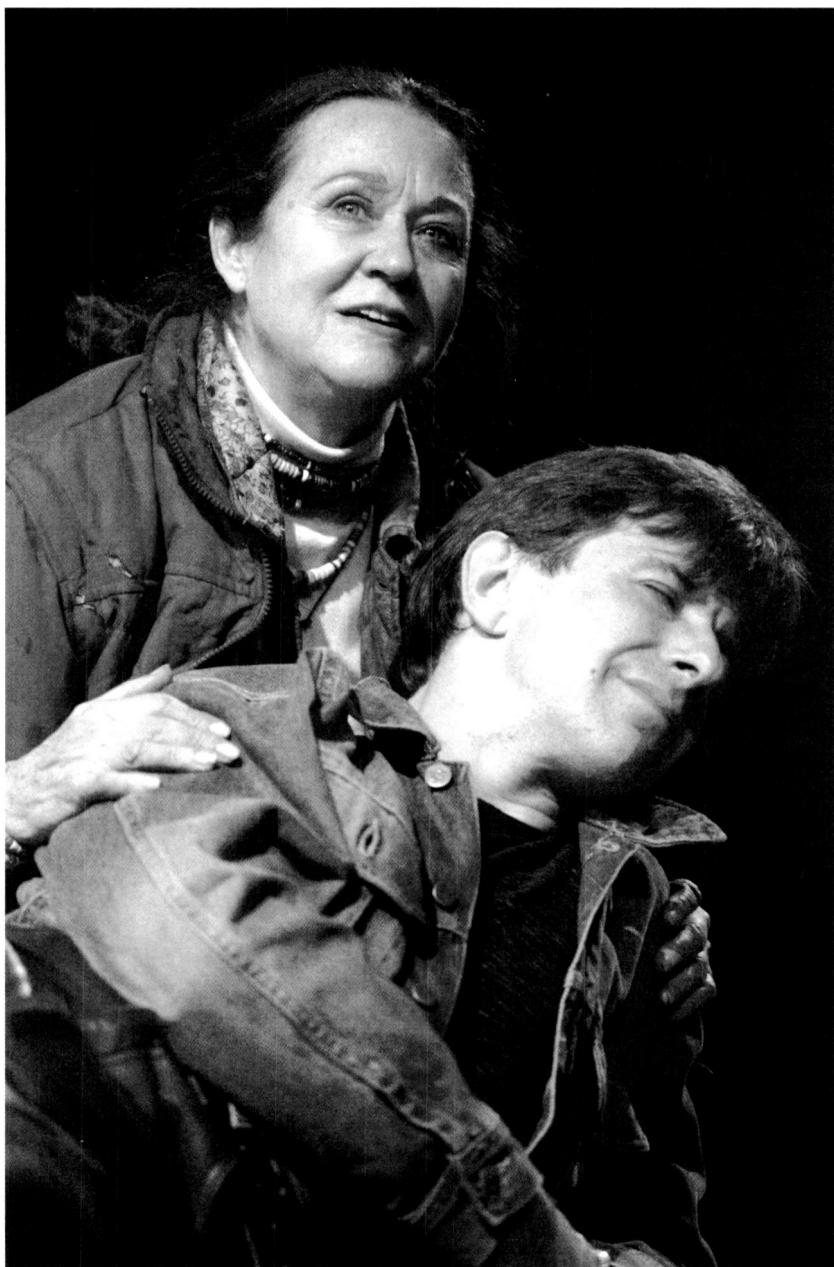
Iolanda G. Madariaga

Un cop de puny a l'estómac

Moll Oest, de Bernard-Marie Koltès. Traducció i direcció: Sergi Belbel. Il·luminació: Kiko Planas. Espai sonor: Jordi Ballbé. Escenografia: Max Glaenzel i Estel Cristià. Vestuari: Mercè Paloma. Intèrprets: Jordi Boixaderas, Babou Cham, Laura Conejero, Pau Durà, Mireia Izquierdo, Roberto Quintana, Julieta Serrano i Lluís Soler. Teatre Romea, 26 de juliol.

Amb aquesta obra, Sergi Belbel s'estrena com a director d'una peça de Bernard-Marie Koltès, un dels autor més inquietants de la dramaturgia europea del segle xx. Belbel és, malgrat tot, un coneixedor profund de l'obra del dramaturg, de qui ja ha traduït quatre obres. *Moll Oest* és un retrat dur i cruel de la societat occidental: un executiu es desplaça, amb l'ajuda de la seva secretària, a la perifèria de la ciutat amb la intenció de suïcidar-se. Aquest espai aparentment deshabitada es pobla d'éssers marginals que frustraran el seu desesperat intent. Es tracta d'un text dur que s'apropa als racons més obscurs i enigmàtics de l'ànima humana, sense concessions al sentimentalisme. Una galeria de personatges que com desferres humanes exhibeixen sense pudor les seves misèries: immigrants de diferents procedències, exiliats, sense papers, els fills bastards d'una societat sense escrúpols. La magistral i respectuosa traducció de Belbel es fa ressò de l'estranya poètica de Koltès, i aborda, amb sensibilitat, la relació esquizoide de les anomenades segones generacions d'immigrants amb la seva llengua materna. Un apunt d'hangar sobre la platea acull i implica l'espectador en el deambular dels personatges, en els tràfecs i els ajustaments de comptes. L'espai escènic es prolonga d'aquesta manera per tota la platea.

La sonorització del muntatge, amb els ecos de les veus dels personatges, contribueix a la recreació d'aquest espai immens en aparença desert. Belbel, que sempre ha destacat com a director d'actors, realitza aquí un dels seus millors treballs: construeix un magnífic joc d'aproximacions, enfrontaments i trobades. Per a tot això disposa d'un excepcional repartiment, en el qual Jordi Boixaderas realitza una de les seves millors interpretacions; amb un físic una mica allunyat del que perfila el seu personatge, fa versemblant la pretensió de treballar com a «gorilla» en un club. Amb una especial contenció, Julieta Serrano crea un personatge del tot miserable i vil, al qual només dota de dignitat humana en el moment de la seva mort: un instant d'intensa emoció. El tàndem Laura Conejero-Sergi Belbel continua funcionant en la recreació d'una histèrica Monique, que esgota tots els recursos de dona de negocis en un món que no entén i que menysprea. L'espectador queda immers en un detestable zoo de rates, escarabats, serps i altres éssers immunds ubicat en una realitat que és com una ferida oberta i supurant, davant de la qual no pot desviar la mirada.

*Julieta Serrano i Jordi Boixaderas a Moll Oest, de Bernard-Marie Koltès.
Traducció i direcció: Sergi Belbel. Al Teatre Romea,
dins del Festival d'Estiu de Barcelona Grec, del 26 de juny al 28 de juliol de 2002.*

Nedant contra corrent

Fedra, de Jean Racine. Traducció: Modest Prats. Direcció: Joan Ollé. Escenografia: Llorenç Corbella. Vestuari: Míriam Compte. Il·luminació: Albert Faura. So: Roc Mateu. Assessorament corporal: Andrés Corchero. Intèrprets: Pere Arquillué, Rosa Novell, Eduard Farelo, Maria Molins, Lluís Homar, Àngels Poch, Irene Montalà i Francesca Piñon. Teatre Grec, 26 de juliol.

Malgrat que la *Fedra* de Racine ocupa un lloc en el paranimf de les obres clàssiques, les turmentades passions d'amor dels seus personatges i l'ampullositat dels seus versos alexandrins ens resulten avui molt llunyanes. Escrita el 1674, sobre l'*Hipòlit* d'Eurípides, Racine recrea la història de Fedra fent referència també a l'obra de Sèneca. Sense aportacions substancials al mite, Racine situa la fatalitat tràgica dins l'ànima dels seus personatges i molt allunyada de la imposició divina, malgrat les invocacions als déus dels protagonistes. Estructuralment, ens trobem davant d'un llarg monòleg en el qual Fedra va mudant els sentiments i encaminant-se cap a la bogeria, amb el suport amb les intervencions de la resta dels personatges, i puntuat pel personatge de Teseu, que serveix de fil conductor del drama amb el fals anunci de la seva mort, el seu retorn i les decisions que pren a la tornada. Si ens preguntem per la necessitat de treure-hi la pols, a aquest text, no se'ns acudeix cap urgència. I, malgrat tot, Joan Ollé converteix aquesta obra altisonant i morosa en quelcom més que un bon espectacle teatral. Joan Ollé s'ubica, amb el seu muntatge, fora dels corrents teatrals dominants: enfront dels macroespectacles multidisciplinars, Ollé ofereix essencialitat en el llenguatge teatral; enfront de les operacions de cirurgia a les quals són sotmesos els clàssics, Ollé ens serveix un text sense retallades, ni actualitzacions, en una traducció amb cura que respecta la mesura del vers; enfront de la profusió d'imatges, el director reivindica el poder de la paraula. En la paraula ben dita es troba la base d'aquest espectacle, un propòsit gens menyspreable si tenim en compte els cada vegada més freqüents abusos amb què s'empobreix la llengua en els nostres escenaris. Per a tot això disposa d'un repartiment de luxe, en el qual Rosa Novell sembla recollir el testimoni tràgic de la mà de Núria Espert, amb la poderosa presència escènica i la veu mesurada i precisa. La resta de l'elenc està a l'alçada en tots els sentits, i demostra una perícia poc comuna amb els difícils alexandrins. Els altres components de la nòmina teatral, des de la il·luminació fins al sintètic treball d'Andrés Corchero, serveixen a l'espectacle realçant-ne el principal propòsit. Sense pressa i sense violència explícita, va desgranant-se el text en un muntatge de modernitat classicista amb el qual Ollé sembla fer una declaració de principis.

Rosa Novell i Àngels Poch a Fedra, de Jean Racine, dirigida per Joan Ollé. Estrenada, amb un extraordinari èxit l'1 de juliol al Palau dels Reis de Mallorca de Perpinyà.